

Sid 2 **LEDAREN:** Barn och sprit hör inte ihop. Ansvaret att hålla dem isär är i första hand föräldrarnas, men alla krafter behövs.

ONSDAG 17 JUNI. NR 25-26/2015

En stad växer upp
Sidan 8

Frivilliga behöver utbildning och tack
Sidan 5

Helsingfors röstade om missionspengar
Sidan 3

Samlar namn mot neutrala äktenskap

Föreningen Äkta äktenskap driver ett nytt medborgarinitiativ. Den tycker att nuvarande lagstiftning räcker.
Sidan 4

Rutin och arbete Wredes koncept

Sidan 6

Skärflickan som blev barnmorska i Tanzania
Sidan 2

Frikyrkan söker sin mäsas
Sidan 6

Delad ö, dubbel glädje
Sidan 7

Mot sommarens härliga äventyr

Sidan 14

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Ge minderåriga goda alternativ

KP EN MÅNAD efter skolavslutningarna skjuter festförväntningarna återigen i höjden. Vi har längtat och väntat på sommaren och midsommar är för många den stora manifestationen av ljuget och värmen. Firandets baksida är den trista statistiken efteråt. Drunkningsolyckor, slagsmål och dråp. I de flesta är alkoholen den stora boven. Varför är det så svårt i Finland att tala om spriten, om missbruket av den? Än slinker samtalet i diket genom att man raljerar bort det hela med slitna stereotyper, än riskerar den som för det på tal att stämpas som moralist.

När och hur kan vi tala om det problem som trots allt är en trist vardag hos oss?

PLÖTSLIGT TALAR polisen. Efter skolavslutningarna satte sig överkonstapel Tiina Kuosa vid polisinspektionen i Östra Finland ner för att skriva om sitt senaste skift. Texten är ett uppdrag till föräldrar till minderåriga barn. Hon vittnar om det hon och hennes kolleger ser, på ett sätt som uttrycker upprigtig oro utan skuldbeläggande. Polisen noterar att mängden sprit de konfiskerar och håller ut handlar om åtskilliga liter. I Uleåborg plockade polisen 150 liter alkohol ur minderåriga händer samma helg. ”Mer än jag sett på mina femton år”, konstaterade en av poliserna.

Men det är inte bara mängden sprit som har ökat. Allt har blivit större. Samlingarna har vuxit explosionsartat tack vare sociala kanaler, så att det lilla gänget numera kan bestå av hundratals, ibland tusentals, unga. I det sammanhanget eskalerar också det som är illa så mycket lättare. Trycket, våldet och osäkerheten som ibland snabbt kan pendla över till rädsla antas farliga proportioner när de dessutom spås på med stora mängder alkohol. Med i festpackningen åker förlängningar av knytnäven i form av vapen av olika slag. Knivhugningen i Jakobstad kan ses i ljust av det här. Massan, frustrationen – och kanske också vuxenvärldens egen ambivalenta och ibland skenheliga inställning till kombinationen fest + alkohol – gör att polisen plötsligt ter sig väldigt liten. Aggressionen vänds allt oftare också mot dem, vilket Kuosa påpekar.

KONSTAPELNS UPPROP till föräldrarna är viktigt. Vi måste ta hand om våra barn, tillsammans! Trettonåringar ska inte fira skolavslutningen med att ragla omkring i parkerna med ciderburken i handen, och polisen kan inte vara deras barnvakt. Ett misstag en ödesdiger kväll kan kosta en ung människa en framtid som ingen har rätt att ta ifrån henne. Tiina Kuosa passar därför också bollen till kommuner och organisationer och ber dem ta fram bra alternativ. En ort som har lyckats är Tavastehus, där den drogfria avslutningshappening man ordnat i drygt tio år är så populär att många frivilligt korkar igen flaskorna för att få delta.

Nu är det bara ett par dagar till nästa fest. Vi firar alldeles på tok för lite i det här landet.

Men festa tillsammans, och på ett sänt sätt att så många som möjligt har ett liv också efter festen.

”Det är inte bara mängden sprit som har ökat. Allt har blivit större.”

PROFILEN: MONA GRÖNROOS

”Vare sig man är fem eller nittiofem år kan man vända sig till Gud och bönesvaren slutar aldrig att komma.”

Barnmorskan i Tanzania

Hon är den kunskapsstörstande skärflickan som trotsade sin rädsla och åkte till Tanzania för att jobba som barnmorska. Ibland önskar Mona Grönroos nästan att Gud hade gett henne lite färre bollar att hålla i luften.

TEXT OCH FOTO: MICHAELA ROSENBACK

I **Mona Grönroos** barndomshem stod porträtt på missionärer uppradade. Tillsammans med familjen bad hon för de utsändas väl och ve, även om det var med skräckblandad förtjusning som hon betraktade bilderna.

– Jag tänkte: ”Snälla Gud, skicka aldrig ut mig.” Jag var livrädd.

Knappast anade hon då att hon ett antal år senare skulle landa ute i Tanzanias glesbygd, med ett visum i handen och huvudansvaret för det lokala sjukhuset och förlösningssavdelningen vilande på sina axlar.

– Det var en enorm kulturkrock, och chock!

Men vi ska backa bandet något. Till tiden innan hon stod där i Tanzania och undrade vad hon gett sig in på.

Mona Grönroos är född i Åbolands skärgård, i Norrskata. Hon beskriver sig själv som en ”skärflicka” och redan som barn hade hon en dröm om att bli sjuksköterska. Den röda tråden genom hennes liv har bestått av två saker: att ta hand om andra och att undervisa.

– Pappa ville att jag skulle bli lärare. Han sa en sak som jag burit med mig hela livet: ”När man kan en sak bra är det ens plikt att föra det vidare.”

Först förverkligade hon sin egen stora dröm och blev sjuksköterska och barnmorska. Sedan tog hon ytterligare en magisterexamen i hälsovård, och jobbade bland annat som lärare vid sjuksköterskeskolan i Helsingfors. Under studietiden tyckte Mona Grönroos och hennes väninna att studierna inte utmanade dem tillräckligt. Därför gick de en sväng till Akademiska bokhandeln i Helsingfors för att se vad de kunde sätta tänderna i härnäst. Det blev en bok med självstudier i swahili.

– När jag fick syn på den sa jag: ”Den här tar vi!”

Det gick några år. Mona Grönroos

gick en kurs i swahili vid Finska Missionssällskapet och hann också åka till London för att studera vid Elim Bible College. Men så hörde en missionsstation i Tanzania av sig och undrade om hon ville komma dit för att hjälpa till vid polikliniken och förlösningssavdelningen. Mona tackade, sin rädsla till trots, ja. Det skulle ändå dröja två år innan hon fick sitt visum, och tajningen kunde ha varit bättre.

– Under den här tiden träffade jag min man. Vi hade varit vänner ett tag, men så började han uppvakta mig i tysthet. Han skickade anonyma rosor till min dörr varje dag i en veckas tid. Var det inte härligt? Egentligen sällskapade vi bara fem veckor innan vi bestämde oss för att förlova oss. Den fjärde augusti 1971 planerade vi att köpa ringar och så skulle vi åka ut till landet och förlova oss den sjätte.

Den tredje augusti sitter Mona Grönroos i sitt arbetsrum på Mannerheimgatan i Borgå. Plötsligt knackar det på dörren och in kommer en man från posten.

– Han överränner ett kuvert med många frimärken på. Det var visumet.

Paret köper ringar ändå och förlover sig precis som planerat. Den 18 september sätter sig Mona Grönroos på planet till Tanzania. Hon ska vara borta ett år.

Gud som arbetsgivare

När Mona Grönroos talar om tiden i Tanzania kan hon själv ha svårt att förstå att hon verkligen fått vara med om allt det hon berättar.

– Jag lärde mig att där finns ingen ting som heter stress. De har bara just den här dagen, ingen morgondag. När jag sa att det är väldigt viktigt att de meddelar mig när tvättmedlet som vi skrubbade golvet med tar slut tittade de på mig, skrattade och sa: ”Det har

varit slut länge redan.”

Mentaliteten lärde henne en hel del om inställningen till livet självt.

– Man ser på födelse och död på ett helt annat sätt än vad vi gör. Glädjen över ett barn var otrolig och man ordnade stor fest. När någon dog samlades alla, sjöng, hämtade mat och skötte om den sörjande. Det är något helt annat än i vår kultur.

När Mona Grönroos kom hem ett år senare gifte hon och hennes trolovarde sig. Drygt 39 år fick de tillsammans.

– Behovet att få umgås med Gud blev ännu starkare efter att jag blev ensam för fem år sedan. Gud är min bästa vän och jag kunde aldrig tänka mig att leva utan honom. Min stora tröst i sorgen har också varit mitt barnbarn **Emil**.

När Mona Grönroos blev pensionär ställde hon inför en ny situation.

– Jag sa till Gud att: ”Just så, nu har jag ingen arbetsgivare.” ”Vad bra”, sa Gud ”Jag ställer upp”.

Företag eller församling?

Även om Mona Grönroos alltid varit en person som haft många bollar i luften har stressen inte hittat sin väg in i hennes tro. Bönboken *Jesus kallar på dig* av Sarah Young har revolutionerat hennes böneliv och lärt henne att stanna upp och prioritera tystnaden i sin gudsreligion. Hon är ändå lite orolig för den uppskrivade takten i församlingarna.

– Företagsvärlden har kommit in i församlingarna. Du ska sjunga i kör, delta i gudstjänster och bönegrupper för att på något sätt skapa en produkt av din tro. Visst kan du göra allt det där, men vi glömmar så lätt bort att det räcker att vara precis som du är. Gud tar tillvara just dina gåvor och resurser. För mig är det ovärderligt.

Något annat som är ovärderligt i Monas ögon är arbetet med söndagsskolbarnen. Hon har varit engagerad inom söndagsskolan mer eller mindre hela livet och just nu leder hon en grupp med sex barn.

– De har verkligen gett mig en förnyingskur. Barnens kärlek är helt otrolig och för mig är det som att få gå i terapi. Vare sig man är fem eller nittiofem år kan man vända sig till Gud och bönesvaren slutar aldrig att komma.

KYRKPRESEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmlmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Michaela Rosenback
tfn 040 831 6322

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Danske Bank
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Christa Mickelsson

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämnas in din annons utan extra kostnader via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Radannonser bör inlämnas senast kl.12.00 på torsdag

veckan före. För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Robin Norrbäck,
tfn 044 027 0293,
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumerationer@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

– **VISIONER OCH** drömmar dör aldrig, jag har alltid något som jag ser fram emot. Det är min livsfilosofi, säger Mona Grönroos.

MONA GRÖNROOS

BOSATT I BORGÅ, MEN TILLBRINGAR SOMMAREN VID STUGAN I KORPO.

TYCKER OM ATT MÅLA OCH SKRIVA.

AKTUELL I PROGRAMMET HJÄRTEVÄNNER PÅ YLE FEM.

Helsingfors stöder inte alla missionsorganisationer

MISSION. Det blir ingen ändring i Helsingfors kyrkliga samfällighet fördelning av bidragen till missionsorganisationerna. Endast en del organisationer får stöd.

Gemensamma kyrko-fullmäktige beslöt efter omröstning att endast Kyrkan Utlandshjälp, Finska Missionsällskapet och Finska Bibelsällskapet ska få del av stödet. Rös-

terna föll 40 mot 29 med 8 nedlagda.

Även om både den finska och svenska Evangeliför-eningen, Såningsmannen, Folkmissionen och Budbäraren Sansa är kyrkans officiella missionsorganisationer får de inget stöd från Helsingfors. Alla missionsorganisationer förband sig 2013 till ett avtal som definierar samarbetet med

kyrkan. Orsaken till beslutet i Helsingfors är den konservativa syn på kvinnliga präster och äktenskapet inom de organisationer som inte får stöd.

Fullmäktiges viceordförande **Christoffer Perret** föreslog att stödet från Helsingfors ska fördelas till alla.

– Denna gång blev omröstningen jämnare men det räckte inte för att ändra på

fördelningsgrunderna, säger han. Hela den svenska gruppen, förutom en, röstade för mitt förslag.

På mötet förra veckan höjde fullmäktige också stödet för missionen från 2 till 4,6 procent av skatteintäkterna.

– Det innebär att stödet hålls på samma nivå i euro trots att skatteintäkterna minskat. Det är ett litet po-

sitivt tecken för de organisationer som får del av stödet, säger Perret.

Redan i det gemensamma församlingsrådet försökte Perret få en ändring till stånd. Där förlorade hans förslag med rösterna tolv mot tre. Perret, **Hedvig Stenman** och **Tuulikki Vuorinen** lämnade in en avvikande åsikt till församlingens protokoll.

I motiveringen skriver de bland annat att det uteblivna stödet drabbar hjälpbehövande på missionsfältet, inte organisationerna. De anser att alla kyrkans missionsorganisationer bör behandlas lika och poängterar att samfälligheterna i Esbo och Vanda numera stöder alla organisationer.

■ JOHAN SANDBERG

Sommaren och hösten med OT

Sverige

Svenska Västkusten
Resor 5-10.7. och 19-24.7.
Höga Kusten
Resor 9-11.7.
Sommar i Stockholm
Resor 13-16.7., 27-30.7.
Göta Kanal
Resor 10-12.7., 24-26.7., 7-9.8.
Dalarna med Kalle Moraeus
Resor 26-30.7.

Norge

Geiranger-Trollstigen
Resor 24-30.7. (Några platser)
Lofoten – öriket
Resor 1-7.8.

Danmark

Bornholm med Köpenhamn
Resor 5-11.7.
Legoland – Köpenhamn
Resor 13-18.7.

Estland

Tallinn
Resor 17-19.7., 7-9.8.

Italien

Ligurien och Maggioresjön
Resor 14-20.9.
Toscana
Resor 21-28.9.
Kalabrien – Rom
Resor 29.9-7.10.

Vandringsresor

Österrike - Mayrhofen
Resor 27.8-5.9.
Dolomiten - Corvara
Resor 5-13.9.

Östra Europa

Rundresa i Litauen
Resor 16-23.8.
Polen –
Warszawa och Krakow
Resor 26.8-1.9.
Transsylvanien
Resor 5-13.9.

Almuñécar

Resor 12-21.11.
- i samarbete med Spanienexperten
Göran Sundqvist
Pris 998€ / person

Hela vårt reseutbud på vår hemsida!
www.ot-resor.fi
Tel. 06- 318 4000

Oravio Trafik

Annonsera i
KP
KYRKPRESSEN

Medborgarinitiativ mot den nya äktenskapslagen

INITIATIV. Bevara äktenskapet som ett förbund mellan man och kvinna. Det vill de drygt 26 000 personer som undertecknat ett medborgarinitiativ i frågan.

TEXT: MICHAELA ROSENBACK

Bakom medborgarinitiativet mot den könsneutrala äktenskapslagen står föreningen Aito avioliitto (Äkta äktenskap) som grundades i slutet av mars i år. **Benita Nyman** är en av dem som samlar in namn initiativet till frömma.

– Det är många som tycker att det traditionella äktenskapet mellan en man och en kvinna är det mest naturliga och det bästa för barnen, säger Nyman.

Barnens rätt till en biologisk mor och far är ett av argumenten som föreningen för fram.

– Den nya lagstiftningen innebär att till exempel två män kan adoptera ett barn och det tycker vi är att beröva barnet rätten till en mamma och en pappa.

Benita Nyman säger att initiativet inte vill diskriminera homosexuella par, adoptivföräldrar eller nyfamiljer och att hon förstår att det finns olika typer av samlevnadsformer.

– Också en kärnfamilj kan vara splittrad. Men när vi tänker på lagstiftningen ska vi stifta sådana lagar som vi tror att barn mår bäst av.

Tror du inte att också homosexuella par tänker på barnens bästa?

– Jag tror nog att de också vill barnens bästa, men jag tror inte att de är bra för barnens utveckling.

Nyman har hittills samlat in över 800 namn och främst har responsen varit positiv.

– Det är flera som inte ens har vetat om att man har en möjlighet att påverka på det här sättet, genom ett medborgarinitiativ.

Olika jämlikhet

Föreningen Äkta äktenskap anser att den nuvarande äktenskapslagen redan är jämlik och att lagen inte måste behandla alla tänkbare samlevnadsformer på exakt samma vis för att vara rättvis. Stiftssekreterare **Tomas Ray** har jobbat med regnbågsverksamhet på sin tidigare arbetsplats, Johannes församling. Han håller inte med:

FÖRENINGEN ÄKTA äktenskap samlar in namn mot den könsneutrala äktenskapslagen. FOTO: COLOUR-BOX

– Om äktenskapet ska vara jämlikt på riktigt så ska det vara det för alla parter och inte enbart för de heterosexuella.

Benita Nyman, vad är jämlikhet för dig i den här frågan?

– Jag vet inte riktigt. Men jag vet inte heller om det måste vara jämlikt i alla lägen. Det finns också många ensamstående som inte har hittat någon att leva med fast de skulle vilja det.

I de ensamståendes fall finns det väl ingen lagstiftning som hindrar dem?

– Nej, men vi får det inte jämlikt hur vi än försöker. Jag tror ändå inte att man blir nöjd med sin situation. Godkänner

vi äktenskapet mellan två människor av samma kön står något annat på tur, till exempel hur många man får vara gift med. När ska vi då dra en gräns för vad som är okej att kalla äktenskap?

Tomas Ray är inte oroad för den här typen av utveckling.

– I Gamla testamentet förekommer mångäktenskap, så någon kan tolka också det som sant bibliskt även om det inte förekommer i Nya Testamentet. Det som är viktigt att förstå är att man genom olika tider och i olika kulturer haft olika syn på vad som är gemenskap människor emellan.

Initiativet kan undertecknas fram till 29 september.

GRAVPLATS MARIEHAMN

Nej till muslimsk gravplats

I en skrivelse till kyrkofullmäktige i Mariehamns församling anholder en privatperson om att en avskild gravgård ska iordningställas för muslimer.

– Frågan borde ha ställts till landskapsregeringen. Vi är skyldiga att se till att även muslimer blir begravda, men det blir ingen muslimsk begravning, säger kyrkofullmäktiges ordförande **Christian Beijar** till Ålandstidningen.

Församlingsträdgårdsmästaren kommer i stället att informeras om muslimska begravningsritualer.

NYA BARNLEDARE

Sju tog examen i Nykarleby

Följande studerande har avlagt Grundexamen i barn- och familjearbete och utdimitterades den 29 maj från Kredu, Nykarleby: **Ida Fleen**, Jakob-

stad, **Heidi Koretlainen**, Esse, **Katarina Lindross**, Malax, **Mi Le**, Jakobstad, **Antonia Ström**, Pedersöre, **Ronja Wiklund**, Pedersöre och från vuxenutbildningen **Jeanette Ehrström**, Nykarleby.

KATJA PITKÄNEN är samhällspedagog. Hon har tidigare arbetat på Folkhälsan men kommer att finnas i Matteus församling fram till årsskiftet.

Hon hjälper dig att hjälpa

FRIVILLIGARBETE. Allt fler finländare satsar av sin fritid på frivilligarbete. Behovet av att organisera volontärernas insatser ökar, också inom kyrkan. Katja Pitkänen, ny koordinator för frivilligarbete, vill satsa på utbildning och tack.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

– Det är en stor förändring på gång. När jag skrev mitt slutarbete om volontärer år 2011 var det svårt att få tag på artiklar och statistik om frivilligarbete. I dag jobbar var och varannan frivilligt för någon organisation. Det kunde kyrkan också ta bättre vara på, säger **Katja Pitkänen**.

Hon är projektanställd för att koordinera frivilligarbetet inom Matteus församling. Hennes lön betalas med projektmedel från Kyrkostyrelsen.

– Kyrkan ska utveckla sitt frivilligarbete, det är en del av strategin fram till 2020.

I Borgå stift är Katja Pitkänen en av

Tanken är inte att göra personalen onödig.
Katja Pitkänen

de första koordinatörer som anställs. På finskt håll har motsvarande arbete funnits redan i några år. **Leena Lenkkeri** i Olars församling i Esbo har jobbat med frivilligarbete sedan 2007.

– Jag har jobbat i huvudsak kring köpcentret Iso Omena. Där finns olika former av klubbverksamhet och ett kapell som under öppethållningstiderna övervakas helt och hållet av frivilliga, berättar Lenkkeri.

Sedan några år tillbaka koordinerar hon också församlingens övriga frivilliga, i samarbete med de andra anställda.

– Närmare 600 personer är med i vår verksamhet och en person kan inte ha hand om alla. Jag sköter praktiska saker som kontakter och bokningar. Sedan är det någon inom exempelvis diakonin som leder en enskild frivilligverksamhet.

Hur har ni fått med så många?

– Nyblivna pensionärer är vår aktiva grupp. Vi marknadsför verksamheten både med broschyrer och på nätet. Det mest effektiva är ändå en personlig inbjudan, att någon tar med någon de känner.

Utbildning och andlig fördjupning

I Olars församling ordnas två utbildnings- och rekreationsdagar per år för de frivilliga. Det är något som Katja Pitkänen vill satsa på också i sitt arbete på svenska.

– I höst kommer vi att ordna en kurs kring frivilligarbete tillsammans med Arbis. Det är en slags introduktion, både för nya intresserade och de som redan är med i verksamheten.

Vad är det då för skillnad på att jobba frivillig inom exempelvis Röda korset jämfört med församlingen?

– Idén är naturligtvis den samma, uppdragen och de värden man jobbar för. I församlingen får du kanske själv lite mer tillbaka, en möjlighet till egen andlig fördjupning som inte erbjuds någon annanstans. Du hjälper kanske någon men hjälper samtidigt också dig själv, funderar Pitkänen.

Enligt henne har verksamheten också fått ett gott mottagande bland de anställda.

– Tanken är inte att göra personalen onödig, kyrkan ska inte fungera enbart med frivilliga krafter. Men alla anställ-

da kunde säkert fundera på vilka av alla tusen uppgifter som möjligen kunde överlåtas till någon frivillig.

Inom Matteus församling finns redan flera olika grupper av frivilliga: man besöker ålderdomshem, hjälper till vid gudstjänster och med praktiska uppdrag.

– Ibland är det skönt att få hjälpa till helt konkret. Man behöver inte vara beredd att debattera trosfrågor för att jobba frivilligt i kyrkan. Alla är välkomna!

KYRKANS STRATEGI FÖR FRIVILLIGARBETE

• **Kyrkans strategi** för år 2020 *En mötande kyrka* ser frivilligarbete som en betydande del av kyrkan och ett gott församlingsliv.

• **Enligt strategin** ska frivilligverksamheten utvecklas och koordineras både på församlings- och stiftsnivå. Kyrkostyrelsen ska stöda arbetet och ordna gemensamma storsamlingar.

• **Församlingarnas anställda** ska utbildas i att leda frivilligarbete.

SVENSKT HANDBOKSBRÅK

Handboken ”kapsejsad”

Turerna kring en ny handbok för den evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige fortsätter.

Efter en massiv kritik från kyrkomusikerna lovade kyrkostyrelsen att styra upp projektet. Nu får ock-

så detta försök en svada i Kyrkans Tidning.

En grupp kyrkomusiker ifrågasätter kompetensen i handboksgruppen, som de anser verka på ett egenmäktigt mandat. De beskriver processen som alltför sluten. Projektet döms ut som undermåligt och ”kapsejsat”, enbart

vårt att läggas ner.

– En kyrkohandbok behöver experter i teologi, liturgi, musik, gregorik, hymnologi samt författare och journalister för att göra språket rikt. Och varför är teologerna så tysta? heter det bland annat i den långa debattartikeln.

Böcker i nätet allkristet.fi
Och i vänstäderna Karleby & Jakobstad

Nu! Direkt från tillverkaren
KVALITETSMADRASSER och SÄNGAR
Våra bäddmadrasser är kända för effektiv fukttransport
ÖNSKE SÄNG
Även specialmätt
Leveranser till hela Finland • Tfn 050 3804154 • www.onskesang.fi

Fångarna blev baronens livsverk

FÅNGVÅRD. Henrik Wrede är inte lika känd som sin syster Mathilda Wrede, som blev berömd för sin insats för fångar. Baronens livsverk var skyddshemmet Toivola, som han grundade tillsammans med sin syster. Den anspråkslösa adelsmannens liv lystes upp av den stora kärlek han hittade sent i livet.

TEXT: SAARA KARPPINEN ÖVERSÄTTNING & BEARBETNING: SOFIA TORVALDS

Henrik Wrede (1854–1929) är inte lika berömd som sin yngre syster **Mathilda**. Ändå var också han med och banade väg för det frivilliga fängelsearbetet i Finland. Han grundade det första skyddshemmet för frigivna fångar, Toivola.

Henrik och Mathilda Wredes far var guvernör eller landshövding i Vasa. Om somrarna bodde familjen på Rabbelugn gård i Anjala. Modern dog efter Mathildas födelse och den äldsta systemen, **Helena**, tog över ansvaret för hushållet. Familjen hade nio barn.

Henrik Wrede hade svårt att finna sin plats i livet. De äldre bröderna blev jurister eller agronomer, själv hade han inte läshuvud. Redan som barn intresserade han sig för hönsuppfödning, och hönsen, liksom hästarna, förblev hans intresse livet igenom. Henrik Wrede tog agronomexamen i Sverige.

I Vasa verkade i slutet av 1800-talet en märklig syskonfycklöver: **Alba, Hilda, Anna** och **Rosina Hellman**. De hade blivit påverkade av den frikyrkliga väckelsen som hade sina rötter i England. Den här väckelsen spred sig framför allt bland bildat folk och framhöll vikten av att varje kristen hade ett kall och ett ansvar för sina medmänniskor. De aktiva syskonen besökte fångelser, höll söndagsskola, skapade kontakter till sjömän och grundade ett nykterhetssällskap. I deras hem samlades en bibel- och bönegrupp.

Henrik Wrede bjöds in till en andakt i det hellmanska hemmet. Han fängslades av den varma stämningen och den utstrålning som kvällens ledare, den lilla, krumma Alba Hellman, hade. Henrik Wrede sög i sig varje ord

hon uttalade.

Under Alba Hellmans ledning försökte Henrik Wrede hitta sitt kall. Det första vägmärket pekade mot Ultuna lantbruksinstitut i Sverige. Orisberg gårds unga husbonde **Edvard Björkenheim** hade nyss blivit agronom från samma institut och där upplevt en andlig väckelse. Den gemensamma tron stärkte de unga människors vänskap. Edvard Björkenheim grundade en mejeriskola i Orisberg, och Henrik Wrede blev lärare där. Året i Orisberg innebar tät kontakt till Alba Hellman.

– Ska vi ha en andakt i fängelset? föreslog Alba för Henrik.

Vill du åka?

Den andakten blev en vändpunkt för Henrik Wrede. Männens lyssnade på honom och han började besöka dem i fängelset. Det kändes illa att se hur några, som blivit dömda för mord, sändes till Sibirien.

Alba brevväxlade med den engelska pastorn **Henry Lansdell**, som hade besökt fångelserna i Sibirien. Han satt i styrelsen för det brittiska bibelsällskapet och började smida planer på att dela ut biblar i fångelserna i Sibirien. Via Alba skickade Lansdell en hälsning till Henrik Wrede: Ville han företa sig den långa resan till Sibirien för att grunda bibelförråd och organisera utdelningen av biblar?

Då terminen vid Orisbergs mejeriskola var slut reste Henrik Wrede till Helsingfors och S:t Petersburg för att förbereda sin resa. Den inleddes hösten 1883 och räckte i två och ett halvt år.

Henrik Wredes huvudsakliga upp-

I TIO år bodde frigivna fångar på Toivola. För många blev gården ett hem de återvände till.

HENRIK WREDES intresse för hönsuppfödning höll i sig hela livet.

FOTON: SLS ARKIV

drag i Sibirien var att grunda en stor bibelaffär och ett bibelförråd i Irkutsk och en del mindre förråd längre österut. Det var svårt att hitta ordentliga medhjälpare eftersom nästan hela den arbetskraft som var tillgänglig bestod av

fångar som flytt från fångelserna. Mord och rån hörde till vardagen i Irkutsk.

De ryska tjänstemännen försvarade Henrik Wredes arbete. Wrede ville inte muta dem, vilket ledde till att många ämbetsverk vägrade betjäna honom. Sedan spred sig ett rykte om att Wrede kanske var spion eller inspektör, varefter servicen blev nästan plågsamt bra.

När bibelaffären i Irkutsk öppnade kom många dit för att förundra sig, men det var inte så många som köpte en bibel. De ivrigaste köparna skaffade biblar för att sedan sälja dem för ett dyrtare pris till dem som utförde tvångsarbete i de sibiriska gruvorna.

Asyl för fångar

Redan innan han lämnade Sibirien visste Henrik Wrede att han ville hjälpa frigivna fångar. Han insåg att det behövdes ett skyddshem, en asyl för dem som behövde hitta ett jobb och anpassa sig till ett liv ute i samhället. Samtidigt kunde man kanske kapa av den onda

Sett i syskonspegeln

GUDSTJÄNSTEN

Söndag – gudstjänst i en ny tid

Robert Eriksson, Joel Halldorf, Åsa Molin (red.)

Sökandet efter den perfekta gudstjänsten är som jakten på regnbågens slut. Väl framme vid målet har

skatten glidit en ur händerna. I den lutherska kyrkan förs den stora diskussionen om gudstjänsten livligt på rikssvensk mark. Teologer som **Fredrik Modéus** har skrivit böcker om församlingsförändring och gudstjänstliv. Citykyrkan S:t Clara i Stockholm är ett annat populärt nav, där diakonin ställts i centrum. Hur ska mötet, gudsmötet, människomötet se ut i vår tid? Vad ska skrivas ner eller upp? Mindre liturgi och mer social

gemenskap? Eller tvärtom?

Därför är det intressant att läsa den nya antologin av framstående svenska teologer i frikyrkligheten om gudstjänstökandets i deras led. I syskonens spegel ser lutheraner ocensurerat sina styrkor och svagheter, precis som det tydligt syns i antologin hur frikyrkighet och väckelsekristendom präglats av brytningen med det lutherska. Skarp-synt påpekar **Joel Halldorf**: "När den nyevange-

liska väckelsen separerade från Svenska kyrkan blev den kompletterande relationen till ett underskott för båda sidor". Betoningen av det färdigt skrivna leddet ibland till antipati mot strukturer och när det gick snett blev det högprioriterade gen-svaret från församlingen en mätsticka. Självkritiken löper igenom boken, men också en stolt kärlek. Det är den mogna frikyrkigheten som talar om sin kropp,

dess skönhet och brister, utan att dölja eller skämmas. En gemensam närmare i de rätt spretiga bidragen är eftersinnandet kring spänningen mellan formen, gudstjänstens grammatik, och det individcenterade spontana mötet. Väckelsekristenhetens gudstjänststruktur (för visst finns den också) bidrar med ännu en pusselbit för alla som ärligt söker, men kanske aldrig finner den ultimata mässan.

■ MAY WIKSTRÖM

”Tack vare dig arbetar omkring fyrtio man nu på åkrar och i verkstäder. Har det inte varit värt alla dina ansträngningar?”

ler skomakarverkstäder. Andra gjorde sig skyldiga till stölder och andra brott, och måste förpassas tillbaka till fängelset.

Den stora kärleken

Då han var nästan fyrtio träffade Henrik Wrede sin stora kärlek – en kvinna som han i själva verket känt hela sitt liv. Hans utvalda hette **Ellen Creutz**. Hennes far hade i tiden varit guvernör i Åbo och familjerna var bekanta med varandra. Efter att fadern dog bodde Ellen tillsammans med sin mor hos brodern på Malmgård i Pernå.

Modern Creutz bad Henrik Wrede – känd för sin hästkunskap – att skaffa två nya hästar till Malmgård. Vid middagsbordet fick han för första gången verkligen syn på Ellen. Förtjusningen var ömsesidig, och följande sommar blev det bröllop. Den nya fru Wrede fick flytta in i den nya huvudbyggnad som blivit klar ett par år tidigare.

I och med giftermålet blev Henrik Wredes liv mer av ett vanligt herrskapsliv med visiter och fester. Det var kanske bäst så, eftersom Toivolans saga började vara all. Senaten beviljade inte längre årliga bidrag för verksamheten, och de privata donationerna räckte inte till. År 1896 stängde Toivola sina dörrar.

Under de tio åren bodde omkring 130 män på Toivola. Lite nedslagen sa Henrik Wrede till sin fru att han drömt om något mycket större. Ellen svarade:

– Tänk på att tack vare dig arbetar omkring fyrtio man nu på åkrar och i verkstäder. Har det inte varit värt alla dina ansträngningar?

Ja, det hade det, Henrik Wrede ångrade sig inte. Många av dem som bott på Toivola höll kontakt med honom, återvände till Toivola för att visa upp sina barn eller berätta om sina sorger. För några blev Toivola den plats dit de kom för att dö.

Källor: Henrik Wrede: 10 vuotta vapautettujen vankien parissa. WSOY 1926.
Henrik Wrede: Jokilaivalla ja tarantassissa – matkakuvaus Siperiasta 100 vuoden takaa. Karas-Sana 1985. (Det tidigare verket kom 1923.)
Saara Karppinen: Mathilda, Henrik ja vangit. Päävä 2004.

spiral som slutade med ett liv i Sibirien.

Bara ett halvt år efter att Henrik Wrede återvänt hem bosatte sig de första frigivna fångarna i Toivola i Rabbelugn. Till en början erbjöds husrum för tolv män. Senare byggdes Toivola om så att upp till trettio tidigare fångar fick rum.

Asylen i Toivola var en liten gård med jordbruk och boskap. Dessutom fanns där ett snickeri och en skomakarverkstad. Henrik och Mathilda Wrede gjorde upp ett noggrant dagsschema. På morgonen steg man tidigt upp och dagen delades upp i matstunder, korta viloperioder och arbete. Det var viktigt att männen vände sig vid ett regelbundet liv och regelbunden arbetstid. Varje dag inleddes med morgonandakt och avslutades med kvällsandakt.

Efter sina erfarenheter i Sibirien visste Henrik Wrede också att det kunde bli problem – och problem blev det. En del snickrade eller tillverkade skor för egen räkning, andra hade knivslagsmål, någon brände nästan upp he-

la Toivola. Många hade svårt med den regelbundna livsrytmen.

Henrik Wrede bodde tillsammans med sina män. Till en början förfogade han över bara ett rum, som fungerade som såväl sovrum, vardagsrum som kontor. När överdirektören för Fångvårdsstyrelsen **Adolf Grotenfelt** bekantade sig med Toivola var han särskilt förvånad över att baron Wrede själv bodde så anspråkslöst.

Verksamheten i Toivola fick en bra start, eftersom projektet fick understöd från såväl staten som privata bidragsgivare. Henrik Wrede hade vidlyftiga planer på att utvidga Toivola, men planerna skrinlades efter att Mathilda avsåg sig en del av ansvaret för gården och i stället koncentrerade sig på fångelsebesök. År 1892 lät Henrik Wrede trots allt uppföra en ny huvudbyggnad på gården.

De flesta av männen stannade på Toivola i ett eller två år. Sedan hittade de jobb på bondgårdar, herrgårdar, snickerier el-

et komprimerad form. Och vi pratar om att också vuxna har behov av att leva lägerliv, om så bara för en kväll mitt i arbetsveckan.

Det handlar inte bara om sandstränder, bastubad och korvgrillning, inte ens bara om att samlas till andakt i kapellet och vila i sången

och utsikten över havet. Det handlar om att dela måltid. Om samtal över matbordet och på bastulaven, om fördomar som möts och trubbas av och om att spegla eget livsgrubbel i andras erfarenheter. Det handlar om att ingå i en gemenskap, att minnas sitt första be-

VÅGA FRÅGA

Berätta för din vän

■ MARIA SUND-GREN-LILLQVIST är kognitiv psykoterapeut och svarar på läsarfrågor om familj och relationer.

Jag har en väninna som alltid vill träffas när det är jag som frågar, men som aldrig själv tar några initiativ. Vad ska jag tro om vår vänskap?

DETTA MED vänskap och relationer är inte alltid så enkelt. De flesta av oss uppskattar växelverkan också i relationer. Om din vän aldrig hör av sig, utan det alltid är du som måste ta initiativ till era träffar så borde du ta upp det med din vän. Det är förstås en rätt känslig fråga, men om vänskapen är äkta så håller den också i kriser och svåra frågor. Du kan gärna föreslå att nästa gång ni ska träffas så önskar du att hon tar initiativ. Då har du framfört dina önskemål och kan lämna över ansvaret på henne. Om hon, mot förmodan, inte hör av sig, så kan du fundera på om du i alla fall kunde ringa henne och fråga varför hon inte hörde av sig. Livet är för kort för att vi ska gå runt och känna bitterhet gentemot våra medmänniskor.

DET KAN finnas många orsaker till att din vän inte tar initiativ. Ett alternativ är att hon kanske tvivlar på om någon faktiskt vill vara hennes vän. En del människor har en så dålig självkänsla och svag självbild att de tvivlar på sitt värde och tvivlar också på om någon vill vara deras vän. En del tänker att de inte vågar be om en träff för att den andra inte vågar svara något annat än ja. De tänker att de tvingar den andra människan att träffa dem. Andra människor är rädda för att störa. De tänker att den andra människan är för upptagen med sitt liv och sina intressen. Andra människor vågar inte ta initiativ till möten för att de kanske tidigare blivit avvisade. De har kanske blivit svikna av en nära vän. En del människor har kunnat bli sårade för livet och vågar inte lita på att någon vill vara deras vän.

EAGENTLIGEN ÄR vår förmåga till relationer, både kärleksrelationer och vänskapsrelationer, ofta knuten till vår egen anknytning. Om vi haft en trygg anknytning till våra vårdnadshavare/föräldrar följer denna trygghet ofta med i livet. Människor med trygg anknytning kan rätt enkelt knyta an till människor, litar på andra och tror att andra vill dem väl. Människor med otrygg anknytning är däremot mera osäkra i sina relationer. De kan ha svårt att lita på att någon vill umgås med dem.

Men vi ska minnas att oberoende av anknytning finns det många andra faktorer som påverkar vår förmåga till vänskap och relationer. Det handlar om vår uppväxt, vår skolgång, om vi haft kompisar och kunnat skapa relationer. Har vi blivit mobbade eller utfrusna påverkar det naturligtvis oss. Alla våra erfarenheter av hur människor bemött och bekräftat oss påverkar vår förmåga till vänskap och relationer. Även våra föräldrars förmåga till vänskap och relationer påverkar oss, de har fungerat som modeller för hur man sköter eller missköter relationer.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet ”FRÅGA”. Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN ERIKA RÖNNGÅRD

Ett sommarparadis som gör möten möjliga

Det är en solig men sval försommarkväll. Vi är på församlingarnas skärgårdsö,

på väg från kapellet kvällsandakt till en sista glassportion med havsutsikt innan kvällsbå-

ten ska ta oss in till stan och vardagslivet igen. Mitt hår är saltvattenlockigt och endorfinerna rusar fortfarande i kroppen efter bastun och en hastig simtur i mycket kallt vatten.

Min vän och jag pratar om att de fyra timmarna på ön känns som ett läger i myck-

sök på sommarön samtidigt som man förklarar principen med öns sommarliv för dem som den här gången tagit båten ut för första gången.

Mitt sommarparadis är sommarparadis för så många andra, och på något sätt räcker det till för

oss alla. På något sätt blir det här sommarparadiset bättre av att vi delar det och möts på stigarna mellan en programpunkt och nästa. Det är den sortens möten som får mig att jubla över att höra till en kyrka som försöker göra dem möjliga.

SOMMARMÖTE. Nästa vecka kommer 15 000 bilar och 75 000 människor att styra sin färd mot Söderfjärden strax utanför Vasa. Uppslutningen bland gammellaestadianerna är stor.

Hit vill alla komma

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

– Till sommarmötet försöker alla komma, säger **Heikki Hurtig**.

Då man räknar att gammellaestadianerna har cirka 100 000 anhängare förstår man att Heikki Hurtig inte överdriver.

– Men alla som kommer är inte medlemmar, säger han. Hit kommer många barn och de kan inte bli medlemmar innan de är konfirmerade. Alla som inte hör till rörelsen är också välkomna.

Gammellaestadianerna som samlas till sommarmötet, "suviseurat", på Söderfjärden strax utanför Vasa om en vecka är den största av de cirka femton grenarna inom laestadianismen. Sommarmötet är till besökarsantalet det största andliga mötet i Norden varje år. Från torsdag till söndag finns det mera folk på Söderfjärden än Vasas befolkningsantal.

Heikki Hurtig är predikant inom rörelsen och en lokal kontaktperson för sommarmötet. Han säger att huvudsaken inte är att det kommer mycket folk.

– Men det är en missionshändelse så vi hoppas ju att så mycket folk som möjligt ska komma. Alla är välkomna, i synnerhet lokalbefolkningen. Ingen ser långt på den som kommer för första gången. Alla 75 000 personer kan omöjligt känna varandra.

Även om det är en missionshändelse lägger de ingen stor vikt vid att folk kommer till tro under sommarmötet.

– Jag hoppas att någon gör det. Men det är privata saker som vi inte bokför, säger Hurtig.

Som missionshändelse handlar det mer om att sommarmötet hörs över radiokanaler som sänder programmet över hela landet, både direkt och redigerat. Det handlar om tio predikningar per dag.

Programmet går också ut på nätet för internationella lyssnare. På nä-

tet simultantolkas predikningarna till bland annat svenska, engelska, spanska, ryska, estniska och tyska. Under mötet hålls också enstaka predikningar på svenska och engelska.

– De som hör till rörelsen och inte kan vara närvarande på sommarmötet brukar samlas och lyssna via radio, säger Hurtig, som missat bara ett sommarmöte sedan 1960.

Varför kommer man till sommarmötet?

– Det en stor upplevelse, säger **Veera Linna**. Det är också viktigt att budskapet hörs hela tiden då mötet pågår. Och så är det viktigt att vi får träffa varandra.

270 högtalare har placerats runt om på Söderfjärden.

– Jag försöker alltid komma till sommarmötet, säger Linna. Men om jag var tvungen att stanna hemma skulle jag ha radion på hela tiden. Man hör faktiskt bättre om man är hemma.

"Nejden" skiljer Vasalaestadianer

Eftersom sommarmötet hålls på en tvåspråkig ort har arrangörerna satsat på att översätta texter och material till svenska. Vanligtvis gör man det inte, eftersom få finlandssvenskar hör till gammellaestadianerna. Efter splittringen 1934 stannade endast en handfull svenskspråkiga i Karleby, Jakobstad och Vasa kvar inom gammellaestadianerna medan de flesta gick över till nybildade Rauhan Sana.

Då bägge grenarna har föttfäste i Vasa finns det också två fridsföreningar i staden. Vasanejdens fridsförening samlar gammellaestadianerna medan Vasa fridsförening är Rauhan Sanas. Det har lett till en del förväxlingar.

– Dessutom förväxlas vi ibland med de politiska fridsföreningarna, säger predikanten **Juhani Uljas**.

När Rauhan Sana gick ur gammellaestadianerna hade splittringen av väckelserörelsen pågått ifemtio år. Den inleddes redan cirka tjugo år efter Lars

INNAN NÄSTA vecka är slut kommer gräset under Veera Linna, Juhani Uljas och Heikki Hurtig att vara nedtrampat av 75 000 par fötter.

Levi Laestadius död 1861 och ledde så småningom till det man kallar den stora splittringen i öst- och västlaestadianer runt sekelskiftet. Gammellaestadianerna hör till den östra grenen.

– Kärnan i vår förkunnelse är evangeliet, syndernas förlåtelse i Jesu namn och blod, säger Uljas. Journalister frågar ibland vem som är huvudtalare på stormötet. Det vet vi inte, för alla talare är likvärdiga.

Också Rauhan Sana förkunnar syndernas förlåtelse i Jesu namn och blod. Vad är det som skiljer grenarna åt?

– Tyvärr är det inte lätt att märka skillnaden. Skillnaden ligger i vår syn på församlingen och den helige Ande. Vi tror att det bara kan finnas en församling som har den rätta läran och den levande tron, säger Uljas.

Det är bara gammellaestadianerna som har den rätta tron?

– Så är det, säger Hurtig. För det får vi mycket kritik. Men å andra sidan är det Gud som undersöker allas hjärtan.

– Det är svårt att förstå men så är det, säger Uljas.

Vem föreställer ni er att finns i himlen?

– Jag får säga som Luther: När jag kommer till himlen förundras jag över vem som är där och vem som inte är där. Mest förundras jag över att jag själv är där, säger Hurtig.

Juhani Uljas skrev år 2000 boken *Skatten som är gömd i en åker*. Den betraktas som något av en katekes inom gammellaestadianismen. Boken har översatts till flera språk.

– Den grundar sig mycket på Luthers katekes, säger Uljas.

Att samarbeta med kvinnliga präster är inget problem för gammellaestadianerna. Hurtig assisterar ofta en kvinnlig präst i nattvardsutdelningen i Vasa finska församling.

– Men det är inget ställningstagande för kvinnligt prästerskap. En kvinna kan inte predika på våra möten, säger Hurtig.

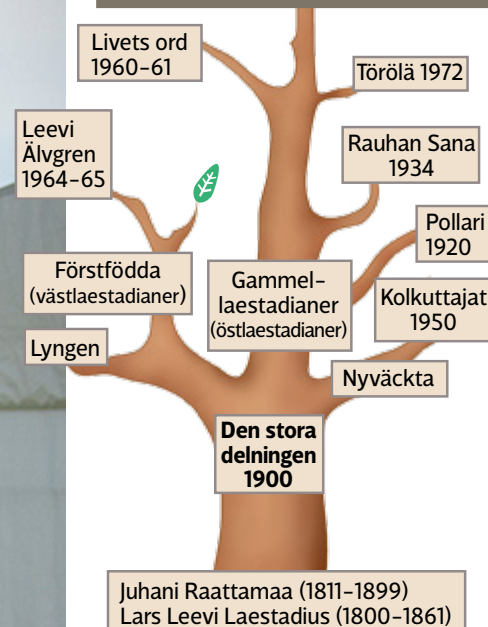
– Det är ingen jämställdhetsfråga utan en trosfråga, påpekar Linna.

Satsat på familjearbete

För cirka fem år sedan drabbades också

GRENAR AV LAESTADIANISMEN

GRAFIK: MALIN AHO

gammellaestadianerna av pedofilskandalerna som bland annat dokumenterats i boken *Maijas historia*. Sedan dess har man inom rörelsen jobbat på att förändra attityderna.

– När jag första gången hörde om övergreppen hade jag som många andra svårt att tro att något sådant kan hända inom vår rörelse, säger Hurtig. Men när vi förstod att det faktiskt var sant har vi satsat på familjearbete. Det har lett till en öppenhet som gör att vi vågar ta itu med problemet om det händer på nytt.

Tidigare kunde förövaren be offret om förlåtelse och därmed också kräva att offret inte talar om saken med någon.

– Nu förstår alla att övergreppen inte är en sak som man bara kan be om förlåtelse för. Det är sjuka människor som begår övergrepp. Alla vet att övergrepp är oacceptabla och en polissak, säger Linna.

Det finns 200 gammellaestadianska fridsföreningar, och varje förening har nu utnämnt några personer

som ska satsa på familje- och diakoniarbete.

Vetenskapsredaktören **Jani Kaarla** sa nyligen i tidningen *Kotimaa* att medierna tillåtit laestadianerna bli utsatta för en modern häxjakt. Den beskrivningen håller de delvis med om.

– Det generaliserades och uttrycktes att alla laestadianer är pedofiler, säger Hurtig. Jag övervägde om jag kunde ta mina barnbarn i famnen.

Hurtig nämner också att det så sent som förra veckan ingick ett anonymt inlägg i *Pohjalainen* där den laestadianska livsfilosofin jämfördes med islamistorganisationen Isis.

– Det har varit okej för tidningarna att peka ut laestadianska gärningsmän men inte till exempel muslimska. Det kändes som om vi var skyddslösa. Nu har situationen blivit aningen bättre, säger Linna.

Men hon känner sig träffad av diskussionen om hur många barn laestadianska kvinnor kan föda.

– Ingen har rätt att säga hur jag ska tro eller göra i den frågan.

Två biskopar inbjudna

Gammellaestadianerna är måna om att vara en del av Finlands evangelisk lutherska kyrka. Det markerar de genom att bjuda in biskopen till invigningen av sommarmötet. Eftersom Vasa hör både till Lappo och Borgå stift är både **Simo Peura** och **Björn Vikström** inbjudna.

– Det är en gammal sed att bisko-

SEDAN APRIL har talkojobbarna varit i farten på Söderfjärden. Kalevi Oikarainen närmast kameran, Olli Ilkko och Aimo Haapa-Aho är några av dem.

pen inbjuds. Men det är inte vanligt att två biskopar medverkar, säger snart 89-åriga Uljas.

Förra gången gammellaestadianerna höll sommarmöte på en svenskspråkig ort var 1999 i Kronoby. Också då deltog två biskopar.

– Efter sommarmötet i Kronoby rubricerade Österbottningen: ”Bönemöte förorsakade trafikchaos i Kronoby”, minns Uljas.

Trafiken kommer att bli en utmaning också i Vasa. Till Söderfjärden kommer man längs tre vägar. Från norr går trafiken genom Vasa centrum och Sundom, från söder genom Malax och från öster genom Solf. Man räknar med femton tusen bilar som ska till och från området.

För att minimera biltrafiken finns det service på området. I ett tält finns Finlands största grill, i andra tält butiker där man kan köpa bland annat mat, böcker och gummistövlar. Området kan nämligen bli lerigt innan mötet är slut på söndagen.

Markägarna har sätt in gräs på åkrarna. På alla andra åkrar än centralfältet slås gräset ner. På centralfältet blir det nertrampat.

Hela mötet omsätter upp till 3,5 miljoner euro. Men också lokala näringsidkare som till exempel bensinförsäljare och verkstäder kan räkna med att få sin beskärda andel. Hur mycket de lokala näringsidkarna gynnas finns det inga färsk siffror på.

Veera Linna dementerar ryktena om inträdesavgifter på hundra euro för att komma in till sommarmötet. Inga parkeringsavgifter uppbärs heller. Endast de som äter och övernattar betalar mat- och logikostnader. Arrangörerna räknar med mellan åtta och niotusen husvagnar och bilar.

– De priserna är också förmånliga, för det handlar ju om stora familjer som kommer, säger Hurtig.

MIDSOMMARKRYSSET

	BMA 2015	LÄR- JUNGE Luk 24:18	BANG		KITILANKA BÄRM HÄR- TIG PERSON Luk 10:33	TRAPPOR		TVÄ- ÄRIG	SKYDOS- FÖLJE	NESA	HERR- STÄMMA		LJUSGÅRD OMKRING SOL SKAKA
	VAR LUKAS Kot 4:14							VINDA MED ÖGONEN TOROTTS- KLUBB					
	STAD I HOLLAND					MED- HJÄLPARE Ap9 6:5							
						JOSHUA I ZIMBABWE FITTF I VECKAN							ALL- ÄTANDE DJUR
	BLI RÖD EFTER- APA		ÄSKÄD- NING NEOOYH				YTRADE	STRÄL- GLANS		UNDER- HALLA PARET UT			
UNGERNS HUVUD- STAD		FLITIG OMBUD	MUSI- CERA	BLIKT OCH DUNDER MAGER	HERDE- GUD	BIDRAG						NOBEL- STIF- TELSEN	JÄTTE- STOR
					NARKO- TIK DROG HUR SA?		JAKOBS BROR 1 Mos 27:6 IFALL			INOMHUS KLOCKA			
OMKLÄD- NINGSRUM FÖR SKÅDE- SPELARE			UNDER- TRYCKA			PAR AV MILITÄRA ENHETER	VOKABEL ÖURFÄG		KORINT VARA LÄMPLIG				
			ÄR RÄNDIG PÅ GARDIN				SÄREGEN GE I ALLT FÖR STOR MÄNGD					SPRIT- KVALITET NEJ	
INSTRU- MENT	NATRIUM O		STAD 4 Mos 32:34	TRÄD	ÄSNA 15/8		KORP- GLUGG		GAMMAL STAD	STOLTA TRADI- TIONER KORLEODARA			
SÄL- UNGE			TRÄD HAN ÖVER- GAV PAULUS 2 Tim 4:10		FISKA FINNS I STÄLLET FÖR MUSIKER		VELO- CIPED	TING SAMLAR VISSA				SAKNAS I VÄST LINDA	
		FÖRARLÖSI FLYGPLAN PLASTBOTTEN FÖR DÄRN				KONKURS KENT? SVENSSON						I VÄG	OST- MASSA UTVECK- LA (SIB)
TÄR MAN FÖR ROS SKULL										SPRÅK STAD Jos 12:23			
TÄR SIG FRANS MED DIAGONAL STÄLLOR SKIDOR	FÖR- NEKANDE TON					TILL- FÖR- ORDNAD	BRÄCKLIG ASTAT		NED- STÄMD				
				SIFFRA			RÄTT OFTA						
HÄR BOK I BIBELN			ORIK				SLÖ		SÄLJA BILLIGT			OSKAR ANDERSSON	

Konstruerat av BRITT-MARI ANDTFOLK

MAJKRYSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Britta Isaksson**, Mariehamn, **Jouko Hyle**, Pikis och **Runa-Linn Karlsson**, Bromarv.

**VINN
BÖCKER!**

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 7 juli 2015 till: Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "Midsommarkryssset". De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

Namn & adress:

.....

	SANKT	H	A	B	INSTED- MENT UPPER?	SÄL- PÅRÅS ALLTID	K	YASEN FOHM AV VARA	U	JAPANIS NÄRINGS- TEKNIK	BRANIN	SÄ KALLAD	S	SPRÅK JÄRNE	ILLUSTR- RAT
	→	E	M	M	A	U	S	L	Ä	R	J	U	K	L	O
VAR AR VINNEN- AR LUND STAD		L	A	O	S	KUB- HIT	T	Ä	R	N	I	N	G	A	B
		C	I	R	K	U	L	Ä	R	A	U	G	U	S	T
ÄLNED- SKRIVEN GALLON		G	A	N	Ä	D	O	A	N	J	A	P	L	K	I
		BÄLD	T	U	T	S	A	R	I	R	L	A	N	D	
		S	T	O	L	T	E	K	E	T	N	A	T	Y	A
FÄR- BROR		O	N	K	E	L	A	R	O	S	A	B	R	E	L
TID- TRÄDS MORRAN STÄLLET		M	A	S	A	R	J	A	U	→	O	C	H	↓	
BLEV STENAD AP 3:9	↓	B	E	L	A	K	E	N	K	E	L	T	P	L	A
		S	T	E	F	A	N	O	S	A	R	G	R	E	A
FÖR- TVING		A	T	R	O	F	I	T	F	I	S	A	L	L	O
		I	V	R	A	O	S	K	A	R	G	R	S	I	N
INTÄRKA STILL- NÄR HÄR PÄNKALA		L	A	N	E	R	I	R	I	S	K	A	H	L	O
		F	A	K	S	I	M	I	L	I	N	T	A	L	A
ÄR ALIG PÅ ALOR TÄVLA		T	O	N	I	K	A	F	E	L	V	A	A	M	B
BMA 2015		A	S	I	G	E	I	N	T	A	L	A	S	A	M

UR EVANGELIET

”Men då sade hans mor: ’Nej, han skall heta Johannes.’”

Läs mera i Luk. 1:57–66

OM HELGEN

Vägröjaren bland blomstren

Midsommardagen, Johannes döparens dag, är något så ovanligt som en katolsk helgondag som överlevt reformationen och fortfarande firas i vår lutherska kyrka.

Det här hänger ihop med att midsommaren är djupt etablerad som högtid i folktraditionen. Samtidigt som vi firar vägröjaren Johannes döparen som genom sin födelse visar vägen mot julen och Jesus födelse firar vi också sommarlusets höjdpunkt med sju blommor under kudden.

RUNT KNUTEN

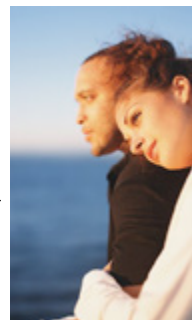
”Plättkarnevalen inleds.”

Plättförsäljning till förmån för missionen, start fredag 26.6. kl. 18.

Äktenskapskurser

Mat, intressanta föreläsningar och meningsfulla övningar. En investering för livet och friskvård för par i alla åldrar. Vivian & Boris Salo m fl
Äktenskapskurs i Kronoby församlingshem
Hösten 2015 sju onsdagar kl 18-20.45 med start 16.9. Avgift 50 €/par, deltagarhäften 30 €/par, mat 12 €/person/kväll. Anmäl före 9.9.

Prepkurs inför äktenskap, Merilä lägergård
8-10.1 2016, för par i vigseltankar och nyvigda. Avgift 50 €, mat 90 €, logi 80 € per par. Kursen är en fin förlovnings- eller bröllopspresent! Anmäl före 30.12.
Pedersöre prosteri tfn 040-3100440 lena.sandberg@evl.fi

Arrangörer:
Pedersöre prosteri
Kronoby församling
Svenska studiecentralen
www.pedersoreprosteri.fi

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Robin Norrback 044 027 0293, robin.norrback@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN STEFAN ÄNG

ILLUSTRATION: LINA LÖFQVIST

Johannes är hans namn

”BECAUSE YOU’RE worth it”, ”Just do it”, ”Connecting people” ... Då vi hör dessa fraser kommer antagligen de flesta av oss att tänka på ett företag eller en produkt. De är till för att säga något om eller skapa en känsla för ett visst varumärke. De är till för att ge identitet och visa vad produkten eller företaget står för.

En viss likhet kan man säga att också finns med midsommardagens evangelietext. Där handlar det ändå inte om att hitta en slogan för ett företag eller skapa ett brand. Istället kastas vi in i en namngivningsceremoni. En pojke har fötts och han ska ha ett namn. De flesta närvarande röstar på namnet Sakarias. Det är ett bra namn som förmedlar tradition – fadern heter ju likadant. Dessutom passar det bra in i situationen. Sakarias betyder nämligen Gud har kommit ihåg. Men modern vill annorlunda – hans namn ska vara Johannes – och det uppstår delade meningar. Varför ska han inte heta detsamma som fadern? Så brukar man ju alltid göra. Elisabet står på sig och då de till slut lyckas rådfråga den dövstumme Sakarias är även han med på noterna. Johannes är hans namn.

VAD ÄR då så annorlunda med namnet Johannes? Johannes betyder Gud har förbarmat sig. Det är också det som är det viktiga. Att Gud kommer ihåg är inte nödvändigtvis goda nyheter, det betyder rimligtvis också att Gud kommer ihåg det vi inte skulle vilja att Gud kommer ihåg. Att Gud har förbarmat sig är däremot de bästa nyheterna. Att Han är den som kommer ihåg oss i barmhärtighet och förbarmar sig över oss är verkligen värt att jubla över, vilket också är det som händer då Sakarias återfår sin röst. Därför är Johannes namn så viktigt. Johannes uppdrag blir ju också att förbereda vägen för Honom som är Guds barmhärtig och nåd och visar att Gud verkligen har förbarmat sig. Det är inte bara tomma ord.

Stefan Äng är tillförordnad kaplan i Jomala församling.

#bönetwitter

”Tack, Gud, att du kommer ihåg oss – och gör det med barmhärtighet.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 45:8–12

ANDRA LÄSNINGEN
Apg. 19:1–6

EVANGELIUM
Luk. 1:57–66

Midsommardagen, Johannes döparens dag. Temat är ”Vägröjaren”.

PSALMFÖRSLAG

534: 1-5, 540, 534: 6-8, 302 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

I KLARSPRÅK

Dopfunt kallar man den behållare som är till för dopvattnet. Ordet funt kommer från latinets ord för källa, fons.

De första kristna döptes i rinnande vatten, precis som när Johannes döparen döpte Jesus i Jordanfloden. Småningom började man bygga bassänger inomhus och därifrån var steget inte långt till att förvara dopvattnet i mindre behållare.

De flesta dopfuntar är tillverkade i sten eller metall, men det finns också dopfuntar i trä. Förrättat man barndop i hemmet går det också bra att hälla upp dopvattnet en vanlig skål. Källa: Wikipedia.

KALENDERN 18.6–2.7

DOMPROSTERIET

BORGÅ
TO 18.6 KL. 12: ORGELKVART I DOMKYRKAN, Merja Halmetoja
TO 18.6 KL. 20: MUSIK I DOMKYRKAN, Kaisa Näreranta, sopran; Tuula Saarenola, mezzo; Edla Karjalainen, piano
LÖ 20.6 KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN, Eisentraut-Söderström, Söderström. **SÖ 21.6 KL. 10:** GUDSTJÄNST I EMSALÖ KAPELL, Eisentraut-Söderström, Kerstin Busk-Åberg
SÖ 21.6 KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN, Eisentraut-Söderström, Söderström.

TI 23.6 KL. 12: ORGELKVART I DOMKYRKAN, Eric-Olof Söderström
TO 25.6 KL. 12: ORGELKVART I DOMKYRKAN, Jarkko Yli-Annala
TO 25.6 KL. 20: MUSIK I DOMKYRKAN, Sanna Mansikkaniemi, mezzo; Ilpo Laspas, orgel
SÖ 28.6 KL. 10: MÄSSA MED SKRIFTSKOLA I S:T OLOFS KAPELL, Pellinge, Stråhlman
SÖ 28.6 KL. 10: GUDSTJÄNST I KULLO BYKYRKA, Smeds, Söderström
SÖ 28.6 KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN, Eisentraut-Söderström, Smeds, Söderström.

TI 30.6 KL. 12: ORGELKVART I DOMKYRKAN: Alla Lasonen-Kokkonen
TO 2.7 KL. 12: ORGELKVART I DOMKYRKAN Eric-Olof Söderström
TO 2.7 KL. 14: KAFFEANDAKT I CAFÉ ANKARET i församlingshemmet, Maria Lindberg, Kerstin-Busk-Åberg.
TO 2.7 KL. 20: MUSIK I DOMKYRKAN, Jarkko Yli-Annala, orgel; Merja Halmetoja, sopran
Trevlig Midsommar!

LAPPRÅSK
lÖ 20.6 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Stefan Djupsjöbacka
sÖ 21.6 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Stefan Djupsjöbacka
on 24.6 kl. 11-15: Kyrkorna är öppna
sÖ 28.6 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Stefan Djupsjöbacka
on 1.7 kl. 11-15: Kyrkorna är öppna
on 1.7 kl. 18: Sommarsamling vid Hurtigs torp i Hindersby, Anita Widel. Kaffe.

LILJENDAL
lÖ 20.6 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Stefan Djupsjöbacka
sÖ 21.6 kl. 14: Friluftsgudstjänst vid Wärvulla, Stefan Djupsjöbacka
sÖ 28.6 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Stefan Djupsjöbacka

LOVISA
Midsommardagens tvåspråkiga gudstjänst: lö 20.6 kl 11 i Valkom kyrka (Obs! Tid och plats!), Blom, Antti Kilpi, Jokinen. Efteråt midsommarfest
Gudstjänst: sÖ 21.6 kl 10 i kyrkan, Blom, Jokinen
Sommarsamling: on 24.6 kl 13 i församlingsgården
Högmässa: sÖ 28.6 kl 10 i kyrkan, Blom, Jokinen

Sommarscafé: on 1.7 kl 13 i församlingsgården

PERNÄ
Midsommardagens tvåspråkiga friluftsgudstjänst: lö 20.6 kl. 11.00 vid Pitkääpää stranden, Robert Lemberg, Marcus Kalliokoski. Tag gärna picknick-korg med. Ingen gudstjänst i kyrkan.
Högmässa: sÖ 21.6 kl. 10.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Marcus Kalliokoski.

Avanti-konsert: on 24.6 kl. 19.00 i kyrkan, biljettförsäljning.
Läsmöte: to 25.6 kl. 18.00 på Sprintas i Gammelby hos familjen Fält-Grönqvist, Robert Lemberg, Antti Jokinen.
Taizémässa: sÖ 28.6 kl. 18.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Antti Jokinen.

SIBBO
SIBBO KYRKA: Lö 20.6 kl 12 mässa, Katja Korpi, Camilla Wiksten-Rönnebacka.
S:t SIGFRID: Sö 21.6 kl 12 mässa, Helene Liljeström, Wiksten-Rönnebacka. Sö 28.6 mässa kl 12, Liljeström, Wiksten-Rönnebacka.
Sommarscafé i Prästgården: Öppet 15.6–31.7, må-fre 10–15.
Midsommarsamling: Fr 19.6 kl 19, Nilsas. Britt-Helen Lindman berättar nyheter om vad som är på gång i missionsarbetet. Servering, korvgrillning, sommarsånger. Arr. KU i Sibbo.

Sommarmusik i Sibbo: To 2.7 kl 19:30, Gamla kyrkan. Ensemble Nylandia: 1600-talsmusik på barockinstrument. Fritt inträde, program 5€. Klockstapelcafé med Marthor. I samarbete med Sipoon suomalaisen seurakunta.

HELSEINGFORS PROSTERI

JOHANNES
Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Lö 20.6 kl. 12: Midsommardagens högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Heikel-Nyberg, Enlund.
Sö 21.6 kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Heikel-Nyberg, Lindström, Enlund.
Må 22.6 kl. 13-15: Sommarscafé i Hörnan, Högborgsgatan 10.
Ti 23.6 kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan. Sixten Enlund.
On 24.6 kl. 14: Sommarscafé i S:t Jacobs kyrka. Busck-Nielsen, Böckerman.
To 25.6 kl. 12: Klavertramp i Berghälls kyrka. Böckerman, Almqvist. Servering och presentation av musiken i kapellsalen efter framförandet.
Sö 28.6 kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Terho, Enlund
Må 29.6 kl. 13-15: Sommarscafé i Hörnan, Högborgsgatan 10.
Ti 30.6 kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan. Anna Pulli.
On 1.7 kl. 14: Sommarscafé i S:t Jacobs kyrka. Heikel-Nyberg, Almqvist.

PETRUS
www.petrusforsamling.net
To 18.6:
- **kl. 10 Öppet Hus och Diakoni på Torpet:** Församlingens nya café Torpet, Köpingsv. 48. Kl. 10-12 utdelning av donerat bröd, möjlighet till enskilt samtal och bön. Kaffe och samtal kl. 13. Välkommen! Ledare diakonissan Nina Nybergh.
Lö 20.6:
- **kl. 13 Högmässa:** i Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Thylin, Varho.
Sö 21.6:
- **kl. 10 Högmässa med dop:** i Äggelby gamla kyrka. Brofogdev. 12. Markus Weckström, Tuomas Anttila, Hilli.
Sö 28.6:
- **kl. 10 Gudstjänst:** i Äggelby

LEDIGA TJÄNSTER

VASA KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET

söker **FAMILJERÅDGIVARE**Annonser finns på våra internetsidor
www.vaasaevl.fiKom och jobba inom
DIAKONISEKTORN
i Ekenäsnejdens sv. församlingVi har **två** lediga diakon/diakonistjänster och behöver Dig, som vill jobba i ett större arbetsteam, med vilja till nytänkande men samtidigt välrotad i kyrkans liv och tradition.**Ytterligare info:** Kyrkoherde Anders Lindström, tel. 0400-527 488 samt på webbplatsen www.ekenasnejdensforsamling.fi
Skriftl. ansökn. senast 17.7.2015 till Ekenäsnejdens sv. församling/
Församlingsrådet, PB 68, 10601 Ekenäs.aki Kirkon akateemiset –
Kyrkans akademiker AKI r.y.Kyrkans akademiker AKI r.y. är ett fackförbund inom Akava för
kantorer och präster med ca 6000 medlemmar.

I tjänst anställs

JURIST

i ett arbetsförhållande som gäller tillsvidare.

Annonser gällande anställning kan läsas i sin helhet på
adressen <http://www.akiliitot.fi>

ISRAELkonferens 3-5.7
på Frank Mangs
Center
KG Larsson, Tomas Sandell,
Andreas Forsberg m.fl.
www.frankmangscenar.fi
Kristinestadvägen 884, 64240 Närpes

folkhälsan

Hyllnings- och
kondoleans-
adresserStöd Folkhälsans verksamhet genom att använda
våra hyllnings- och kondoleansadresser. Folkhäl-
sanföreningarna säljer adresserna lokalt via butiker,
banker och begravningsbyråer.Du kan också beställa adresserna via Folkhälsans
Förbund, tfn (09) 315 5613 eller
adresser@folkhal-san.fi. Priset är 13 euro.www.folkhal-san.fi

Snart lyfter hans flyg till Mexiko

INTERNATIONELLT.Vart fjärde år träffas
kristna studentorga-
nisationer från hela
världen till IFES World
Assembly. I sommar
åker hankeiten Benja-
min Rasmus i väg för
studentmissionens del.TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**– Jag har lovat att hämta
med mig lite latinamerikan-
ska dansrörelser hem, sko-
jar **Benjamin Rasmus**, som
i juli åker till Mexiko för att
delta i en stor internationell
konferens för kristna stu-
dentorganisationer.Benjamin Rasmus håller
som bäst på att slutföra sina
studier i ekonomi och är på
väg ut i arbetslivet till hö-
sten. Han har varit aktiv in-
om studentmissionen under
hela studietiden, först i Vasa
och sedan 2012 i Helsingfors.– Studentmissionen är en
livskraftig rörelse. Medlems-
antalet ökar på svenskt håll,
åtminstone i Vasa och Hel-
singfors. Studentmissionen
och en kristen studiegemens-
skap hör till det bästa jag fått
vara med om under min stu-
dietid.Så fort han fick höra att
studentmissionen i år till-
sammans med den fin-
ska motsvarigheten OPKO
skickar en deltagare till den
internationella konferensen,
bestämde han sig för att an-
mäla sitt intresse för platsen.
Bland några sökande valde
organisationerna Benjamin
Rasmus som sin represen-
tant.En av orsakerna att han
valdes är att han talar spanska.– Jag har läst nästan alla
kurser som ges i spanska på
Hanken och blivit vän med
lärarna. Dessutom talar min
flickvän spanska som mo-
dersmål eftersom hennes
mamma är född i Chile, be-
rättar Benjamin Rasmus.Han har länge varit in-
tresserad av Latinamerika,
mycket tack vare sin flick-
vän.– Jag har gjort en arbets-
praktik i Peru och gått en
språkkurs i Costa Rica. Jag
har fått lära känna många la-
tinamerikaner. De är oerhört
gästvänliga, jordnära männ-
iskor som inte är rädda för
att visa sina känslor. Deras
grundnatur är positiv. Många
gångar räcker det med god
gemenskap och god mat för
att de ska vara lyckliga.Den 20 juli lyfter planet
till Mexiko. Benjamin Ras-
mus känner ingen av de an-
dra deltagarna, men vet att
åtminstone några svensk-**INNAN DEN** 20 juli då flyget till Mexiko går ska Benjamin Rasmus hinna njuta av sommaren i Finland.ar och antagligen också re-
presentanter från flera eu-
ropeiska länder kommer att
delta.– Men det kommer förstås
flest deltagare från länder
som geografiskt ligger nära
Mexiko. Och förstås en hel
massa mexikaner.Han förväntar sig god ge-
menskap, bra undervis-
ning och lovsång. Deltagar-
na kommer också att berätta
om och dela med sig av det
de gör av verksamheten i si-
na respektive länder.– Jag hoppas kunna ta med
mig mycket uppmuntran
hem till Finland.Till hösten kommer han
att dela med sig av sina er-
farenheter.– Det är något jag gärna
gör. Tack vare mina kun-
skaper i spanska tror jag
att jag får bra kontakt med
människorna på konferen-
sen och det de delar med mig
vill jag gärna föra till Finland

och studentmissionen här.

Pengar och lyckaPå sin hemort Karleby har
Benjamin Rasmus varit aktiv
i den lutherska församlingen,
främst i ungdomsverksam-
heten och de lekmanabe-
tonade Crosspoint-träffarna.– Ibland har jag varit före-
bedjare och ibland varit med
och skött barnpassningen.Han har suttit i styrelsen
i Helsingfors studentmissi-
on i några år och är just nu
skattmästare för andra året
i rad. Ett av de intressantare
projekten han haft hand om
i verksamheten var då han**”Många gånger räcker det
med god gemenskap och
god mat för att de ska
vara lyckliga.”**

Benjamin Rasmus

2013 ordnade ett så kallat
”Veritas Forum” i Hanken.– Veritas Forum är en rö-
relse som vill väcka dis-
kussion om livets stora frå-
gor vid universiteten. De-
ras finlandssvenska ordfö-
rande tog kontakt med mig
och undrade om student-
missionen kunde tänka sig
att ordna en diskussion. Till-
sammans med några vänner,
och med uppbackning från
olika håll, förde jag projek-
tet framåt. Det resultera-
de i att ungefär 80 personer
samlades till en föreläsning
av ekonomie doktorn **Kari
Nars** om pengar och lycka.Benjamin Rasmus pluggar
som bäst inför sin allra sista
tent. Hans huvudämne är fi-
nansiell ekonomi, men han
har tagit en extra kurs i bi-
ämnet redovisning. I augusti
väntar nämligen ett heltids-
jobb inom just det området.
– Men först väntar som-
marens äventyr.

INKAST KATARINA GÄDDNÄS

”Slutet på boken är bara början”

EN VÄN till mig skulle göra en längre flygresa, på flygfältet köpte hon, som hon brukar, en bok i pocketbokhandeln. På flyget satt hon längst in mot fönstret bredvid en stor och fryntlig dansk. Hon började läsa. Från första raden var hon fångad och djupt berörd. Hon är en van läsare, men upplevde sitt livs starkaste läsoplevelse. Tårarna ville inte sluta rinna och det var ingen klädsam gråt. Plötsligt kände hon en varm hand på sin axel och en röst som bröt på danska sade: ”Du ... det är okej ... jag har också läst den boken ...” Mellan två främlingar på ett flyg fanns plötsligt ett hemligt samförstånd, en gemensam läsoplevelse.

Den läsande kvinnan är Nina Frid, biblioteksutvecklare i Huddinge. Hon har skrivit boken *Slutet på boken är bara början – om lärsamtal, bokcirklar och bibliotek*. Under sin föräldradledighet startade hon succésajten bokcirklar.se, som i dag har tusentals användare, människor som diskuterar böcker och delar läsoplevelser med varandra. Hon hade insett betydelsen av läsandets sociala aspekt. Att många gärna, under kravlösa och opretentiösa former, vill tala om sina läsoplevelser.

VI VET att läsfärdigheten sjunkit drastiskt i Sverige och den har försämrats också i Finland. Enligt den svenska litteraturutredningen som presenterades för något år sedan går var fjärde pojke ut högstadiet utan att kunna tillgodogöra sig en lite mer komplicerad text. I vårt textbaserade samhälle är det inte svårt att räkna ut vad det innebär om man inte kan läsa och förstå bruksanvisningar, formulär på internet, myndighetspråk ... Det leder i förlängningen till social utslagning och utanförskap. Det är en väldigt oroande tendens. (Vid sidan av tonårspojkar är manliga yrkespolitiker de som läser minst!)

Hela bokbranschen står inför det gigantiska paradigmskifte som e-boken innebär. Det får stora konsekvenser för förlag, bibliotek och bokhandel. Vi vet också att utlåningen på våra bibliotek i Finland inte minskar, inte försäljningen av böcker heller. Många människor läser mycket i dag. Det är till och med lite hippt att läsa, även om allt fler gör det på en läsplatta.

ALLTSÅ: MÅNGA läser inte alls, medan många läser mycket. Vi har snart en ny stor klassklyfta mellan dem som kan tillgodogöra sig text och dem som inte kan. Det är med andra ord av yttersta vikt att arbeta för ökad läsfärdighet och som så mycket annat är det bättre ju tidigare man börjar. Men att ordinera två kvalitetsböcker i veckan åt pubertala ungdomar är rätt meningslöst. Ingen orkar läsa för att man bör läsa. Läser gör man för att man älskar det, blir inspirerad av det, utvecklas av det. För att känna sig mindre ensam, för att känna igen sig och för att upptäcka helt nya världar. Och av tusen andra skäl.

Ni kanske undrar vad det var för bok som gjorde så starkt intryck på Nina Frid. Det var den norska författaren Jan Kjaerstads roman *Förföraren*.

Katarina Gäddnäs är författare och journalist.

CENTRALFÖRVALTNING STIFTET

Införliva KCSA med Pedersöre stift

Johan Sandberg lyfte i Kyrkpressen nummer 23 upp ett intressant spörsmål kring vårt svenska stift. Han frågade i rubriken om det är dags för Pedersöre stift (1). Av Kyrkpressen framgår att biskop Björn kommenterade detta på sin Facebooksida och var av åsikten att biskopssätet fortsättningsvis bör finnas i Borgå (2). Carl Gunnar Weckström utvecklade Johanstankegångarna i Kyrkpressens opinionsspalt och förde fram att Karis är den bästa platsen för biskopssätet (3). Detta är sammantaget en intressant frågeställning som verkligen är värd att fundera kring. I diskussionerna på Åland om hur församlingarna ska organiseras har också en tanken på en åländsk kyrka lyfts fram (4). Borgå stift grundades 1923 och det var säkerligen ett mycket bra beslut vid den tidpunkten, men tiderna förändras (5). Om vi gör ett kliv framåt i tiden och kommer till 1944 och slutskedet av kriget så gjordes en stor förändring i den episkopala ledningen av evangelisk-lutherska kyrkan och i skapandet av en centralförvaltning för kyr-

kan. Vid denna tidpunkt tillkom förstärkta biskopsmöten och Kyrkostyrelsen. Vidare beslöts att som ordförande för dessa bägge organ skulle ärkebiskopen fungera (6). Kyrkostyrelsen har vuxit i omfång och består i dag av en personal på nästan 300 personer (7). Där till har man grundat en servicecentral för att sköta församlingarnas bokföring och redovisning med personal stationerad i Uleåborg och i Borgå. Hur många som just nu är anställda vid dessa byråer är svårt att överblicka. I klartext betyder detta att centralförvaltningen sväller i omfång och det kräver allt större inbetalningar från församlingarna till Kyrkans centralfond. Man kan ställa sig frågan: Ska det vara så? Men för att återgå till detta med Pedersöre stift, så kunde en flyttning ha många positiva effekter. Det finns vid en sådan tidpunkt möjlighet att fundera över vad vi behöver, vad som eventuellt saknas med tanke på den nya boplaten och vad som eventuellt har blivit överflödigt. Vid en flyttning till Pedersöre skulle stiftet kom-

ma in i en miljö där det för det första är svenskan som är majoritetsspråk. För det andra skulle stiftet och stiftets tjänstemän få inandas en stark ”trosluft” i sitt dagliga arbete. Det skulle vara en trygg plats att låta evangeliet flöda i en tvåvägskommunikation med församlingarna och där det inte skulle saknas diskussionsämnen kring trosfrågor. Flyttade man till Pedersöre skulle det också ges möjlighet att införliva den svenska verksamheten vid Kyrkostyrelsen med stiftet, och sålunda ta bort den osäkerhet som finns i dag om vad stiftet och domkapitlet sköter om, och vad Kyrkans central för det svenska arbetet i det dagliga, operativa arbetet sköter om (8). På detta sätt skulle också stiftets roll och betydelse förstärkas i förhållande till församlingarna. Som en följd av detta kunde man kräva att de kvarvarande tjänstemännen vid Kyrkostyrelsens på alla nivåer skulle behållas svenska och vara motiverade att betjäna på såväl finska som svenska (9). När vi har den konstruktion vi har i dag så antar jag att de finsk-

språkiga avdelningarna vid Kyrkostyrelsen helt enkelt tänker att de svenska angelägenheterna får KCSA sköta om, det behöver vi inte bekymra oss över desto mera. Det är mänskligt. Så en flytt av stiftet till Pedersöre skulle verkligen vara ett fräscht sätt att möta framtiden och de utmaningar som den kommer att medföra för vårt svenskspråkiga stift och våra församlingar.

HARRY S BACKSTRÖM

Kyrkoherde, Västabolands svenska församling

1. Kyrkpressen 04.06.2015.
2. Kyrkpressen 11.06.2015.
3. Kyrkpressen 11.06.2015.
4. Kyrkpressen 16.01.2014 och Åbo Underrättelser 05.05.2015. Uttalande av Peter Lindbäck.
5. Murtorinne 2000, 114-115.
6. Heikkilä och Murtorinne 1977, 117; Murtorinne 2000, 222.
7. Kyrkostyrelsen, statistikavdelningen. År 2012 hade Kyrkostyrelsen en personal omfattande 282 personer.
8. Förkortas KCSA.
9. En intensivkurs i svenska är lätt att ordna, Utbildningsstyrelsen finns ju i närheten.

”Vid sidan av tonårspojkar är manliga yrkespolitiker de som läser minst.”

Solig sommarläsning från Fontana Media

Det är mycket man inte måste
I Tomas Sjäodins nya bok syns kampen mot tillvarons alla onödiga krav, men också kärleken som kan förvandla måsten till längtan.
Fontana Media
27⁹⁰

Det händer när du vilar
Vad är vila – mer än att inte arbeta? *Det händer när du vilar* är en hyllning till sofflocket, till livets tempoväxlingar och till den vila som kan fyllas av vänner, måltider och fest.
Libris, pocket
8⁵⁰

Kärleken blev mitt vapen
Soheila Fors liv är en berättelse om en ovanlig far, om misshandel och utanförskap, om gruppkultur på gott och ont och om en långvarig längtan efter att lära känna Gud.
Libris, pocket
8⁰⁰

Om sann gemenskap
I sin bok tecknar Patrik Hagman en bild av de outtalade regler som styr livet i vårt samhälle och som bildar en kapitalistisk hederskultur. En kultur där vi blir de vi är genom konsumtion.
Fontana Media
19⁹⁰

Bärtil och tvärtom-dagen
Monica Vikström-Jokela & Johanna Sjöström
När fåret Bärtil och Isa Gris firar en tvärtomdag tillsammans är ingenting sig likt på Bärtils äng!
Fontana Media
18⁹⁰

Alberta Ensten och Uppfinnarkungen
Malin Klingenberg
Alberta Ensten och hennes kompis Tor dras plötsligt rakt in i ett halsbrytande äventyr med ett flygande hus, en uppfinnartävling och en av de lömskaste svindlarna i världen.
Fontana Media
22⁹⁰

Fontana Media

www.fontanamedia.fi • tfn (09) 612 615 30 • info@fontanamedia.fi

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste föras med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. **Obs! Insändarnas** längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. **Insänd text** returneras inte.

SE MÄNNISKAN

”Människan bakom den andliga tjänsten behöver urskiljas.”

Carl-Henric Jaktlund skriver i tidningen *Dagen* om förväntningen att en präst ska vara stark, lyckad och ingjuta hopp.

ORD HANDLING

Enbart ord gör inget talko

Anne Birgitta Pessi, som forskar i solidaritet, säger i tidningen *Kotimaa* att medkänsla inte är bara en känsla.

”Handling är en väsentlig del av medkänsla. Bara ord föder ingen talko-

anda som skulle grunda sig på medkänsla.”

Enligt Pessi är det en utmaning att väcka medkänslan hos dem som har det välställt och hon säger att det i Finland finns en oroväckande klyfta mellan samhällsgrupperna men också goda exempel på solidaritet.

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÄRD VISAR VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

Köp någon av dessa CD:n så får Du 10 stycken kort gratis

Resa i natten, Ett ljus jag ser på andra sidan bron, 19 sånger

CD 20,00€

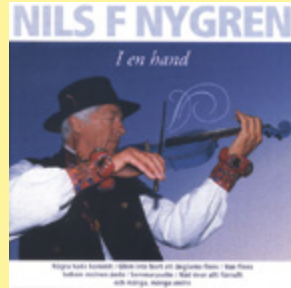
Du är ljus och jag är din, Aldrig ensam mer, 15 sånger

CD 20,00€

Led mig hem, Det kommer en ny tid, Det ljusnar nu, 20 sånger

CD 20,00€

Han finns bakom molnen ändå, Glöm inte bort att änglarna finns. 2 st. CD skivor

CD 20,00€

Jag har ett hem, Mitt hem bortom bergen, Amazing Grace, 12 sånger

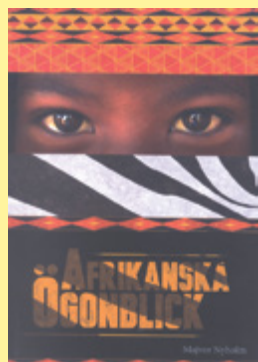
CD 21,50€

Barnatro, Ovan där, Hälsa dem därhemma, Olika so-lister, 16 sånger

CD 10,00€

BILLIGA BÖCKER

Pris förut 24,90€
NU 10€

Pris förut 26,90€
NU 10€

Pris förut 16,50€
NU 10€

NYA PRESENTBÖCKER INKOMMIT

Inb. 7,40€

Inb. 7,40€

Inb. 7,40€

Inb. 7,40€

Inb. 7,40€

MOLPE PAVILJONG

Söndag 26 juli kl 18

Kristen Dragspelsfestival

med Tro, Hopp och Kärlek dragspelare och solister

Allsång från kl 17.30

Servering, bokbord, fritt inträde.

Från kl 17 utdelas gratis: DVD, VHS, CD kassetter, böcker m.m. Så långt lagret räcker.

Alla Hjärtligt Välkomna!

Arr. BB-Teamet

Sven-Erik Syréns bokhandel finns på följande platser:

Onsdag 24.6 Hantverkarmarknaden i Bennäs kl. 16-19

Lördag 4.7 Våra sommarmarknad

Lördag 11.7 Österö sommarmarknad kl 11-15

Tisdag 14.7 Kantlax Byagård fr. kl 18

Lördag 18.7 Monäsrodden

Vid beställning deltar Du i utlottning av:

1 st. Bokpaket, 1 st. CD paket, 1 st. DVD paket, 1 st. kassettpaket, 1 st. kortpaket

Paketets värde á 50€ **Dragning 31.7**

Kulspetspennor

1. Blott en dag ett ögonblick i sänder

2. Var dag är en sällsam gåva

Vid köp av 10 stycken får du 3 stycken på köpet.

Pris 1,00€/st

st.

Sänd in din beställning till **Sven-Erik Syréns förlag, Norrfjärdsvägen 44, 66640 Maxmo tfn. 06-345 0190, 050-301 6598, sven-erik.s@hotmail.com**

Namn: _____

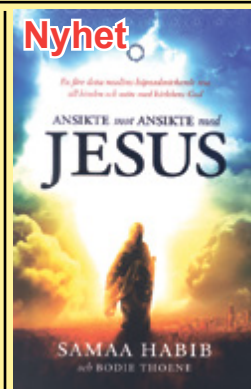
Adress: _____

Tel: _____

10 dagars betalningstid, faktura kommer med.

Nyhet
I den här familjeandaktsboken får vi varje vecka följa med i familjen Axelssons vardagsäventyr
Spiralpärm 15,90€

Nyhet
Tonårsflickan Samaa Habib, hängiven i sin kristna tro förföljd och misshandlad av sin muslimska familj, stod alldeles intill ett brandskåp där en av bomberna exploderade. Hon fick smaka döden och mötte Jesus ansikte mot ansikte i den himmelska världen. Men han sände henne tillbaka till den jordiska verkligheten för att vittna om himlens verklighet och vikten av att vara förberedd på hans återkomst.
255 sidor 24,90€

Alla har vi blivit sårade... avvisade... förbisedda... av andra. Den tragiska sanningen är att när Anne Graham Lotz ser tillbaka på sitt liv, är de mest smärtsamma sårerna orsakade av religiösa människor - Guds folk, människor som hon fått lära sig att älska och lita på.
Inb. 223 sidor 27,90€

Alla Tiders kortpaket

40 stycken enkla kort. Grattis, barn, djur, tankvärda ord, bibelspråk samt 5 stycken dubbla kort

Värde 55€
Ditt pris 22€